NORAKSTS
Lieta Nr.A42410706
A2254-07/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007.gada 6.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Dz.Amerika,
piedaloties tulkam D.Drozdeckai,

piedaloties pieteicējam *I.O.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmuma dienesta pārstāvim Jānim Līpenītim,

2007.gada 15.novembrī Rīgā, Antonijas ielā 6, atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu pēc *I.O.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikuma par Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2006.gada 22.maija lēmuma Nr.19/14078 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 7.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums (reģistrācijas numurs 9042) un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006.gada 9.jūnija lēmumu ierosināta administratīvā lieta Nr.A42410706.

[2] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas Tematisko pārbaužu daļas galvenā nodokļu inspektore laika posmā no 2006.gada 15.februāra līdz 2006.gada 17.februārim veica pieteicējam pārbaudi par akcīzes nodokļa nomaksu. Pārbaudes rezultātā tika sagatavots audita pārskats Nr.54-2006-2/2. Audita pārskatā secināts, ka pieteicējs uzglabājis un pārvadājis alkoholiskos dzērienus bez akcīzes nodokļu markām un izcelsmi apliecinošiem dokumentiem.

VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas vadītāja 2006.gada 17.februārī pieņēma lēmumu Nr.13.04.01-38/1, ar kuru uzlika pieteicējam par pienākumu iemaksāt valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa summu Ls 2469.97 apmērā un soda naudu Ls 2469.97 apmērā. Pieteicējs šo lēmumu apstrīdēja VID Zemgales reģionālās iestādes direktoram.

Ar 2006.gada 3.aprīļa VID Zemgales reģionālās iestādes direktora lēmumu Nr.01-10.02/76 VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas vadītājas 2006.gada 17.februāra lēmums Nr.13.04.01-38/1 atstāts negrozīts. Šo lēmumu pieteicējs apstrīdēja Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektoram.

[3] Ar VID ģenerāldirektora 2006.gada 22.maija lēmumu Nr. 19/14078 (turpmāk – Lēmums) VID Zemgales reģionālās iestādes direktora v.i. J.Timšana 2006.gada 3.aprīļa lēmums Nr.01-10.02/76 atstāts negrozīts, pamatojoties uz šādiem argumentiem:

[3.1] likuma „Par akcīzes nodokli" 2.pants nosaka kārtību, kādā akcīzes preces apliek ar akcīzes nodokli. No VID rīcībā esošās informācijas var konstatēt, ka

pieteicējs ir pārvadājis un uzglabājis etilspirtu ar pazeminātu stiprumu un pašizgatavotos alkoholiskos dzērienus (2005.gada 1. un 2.jūnija, 7.septembra eksperta atzinums);

[3.2] pamatojoties uz likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta pirmo, septīto un desmito daļu, kā arī minētā likuma 32.panta pirmo daļu, VID Zemgales reģionālā iestāde bija tiesīga izmantot no prokuratūras saņemto informāciju un ir pamatoti pieteicējam papildu nomaksai budžetā noteikusi akcīzes nodokli Ls 2469,97 un soda naudu Ls 2469,97.

[4] Pieteicējs iesniedzis pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Lēmumu, pamatojoties uz šādiem argumentiem:

[4.1] Lēmumā pēc būtības nav atbildēts uz sūdzībā izteiktajiem argumentiem, bet ir daļēji pārrakstīts VID Zemgales reģionālās iestādes direktora lēmums Nr.01-10.02/24. Vienīgais, uz ko atbildē tika norādīts papildus tam, ar ko pamatoti pārējie lēmumi, ir atsauce uz to, ka VID rīcībā ir pierādījumi tam, ka ar Jelgavas rajona prokurores nolēmumu konfiscētais metilspirtu saturošs šķidrums ir prece, kura ir apliekama ar akcīzes nodokli. Kā pierādījums minēts prokuratūras informācijas vēstule Nr.4/1027;

[4.2] pieteicējam nav saprotama paša audita veikšanas pamatotība. VID pārbaudīja pieteicēja akcīzes nodokļa aprēķināšanu pēc 2006.gada 30.janvāra Jelgavas rajona prokurores A.Kurpnieces priekšraksta par sodu krimināllietā Nr.1123300-12705. Audita pārskata pamatojumā nevar redzēt atsauci uz normatīvajiem aktiem, uz kāda pamata akcīzes nodokļa aprēķināšana notiek pamatojoties uz prokurores priekšraksta par sodu;

[4.3] pieteicējs nepiekrīt argumentam, ka pieteicējs ir nodokļu maksātājs, jo pēc iestādes rīcībā esošās informācijas, pieteicējs kā algas nodokļu maksātājs 1996.gada 4.aprīlī ir reģistrēts kā nodokļu maksātājs VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļā, taču nav veicis nekādus maksājumus sākot no 1997.gada;

[4.4] ja pieņem, ka nodokļa bāze ir ar nodokli apliekamais objekts, tad konkrētajā gadījumā nevar piemērot likuma „Par akcīzes nodokli" 3.pantu, tā kā ar nodokli apliekamais objekts nevar būt konfiscētie alkoholiskie dzērieni, jo nav konstatēts, vai tie atbilst likuma „Par akcīzes nodokli" 3.panta sestās daļas 4.punktā minētajām precēm, proti, jebkuriem citiem pārtikas produktiem, kuros faktiskā spirta daudzums pārsniedz 1,2 tilpumprocentus;

[4.5] pieteicējs nepiekrīt Lēmuma pamatojumam ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantu, jo pieteicējs nekādas deklarācijas par nodokļu aprēķiniem nodokļu administrācijai nav sniedzis. Līdz ar to nekādiem nodokļu naudas sodu summu aprēķiniem attiecībā uz pieteicēju nav likumīga pamata;

[4.6] pieteicējs nepiekrīt Lēmuma pamatojumam saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta septīto daļu, jo pietiecējs nav akcīzes nodokļa maksātājs likuma „Par akcīzes nodokli" izpratnē. Pieteicējs nav veicis nekādas ar nodokli apliekamas darbības, par kurām viņam tiktu garantēts ienākums nākotnē, kā arī nav izvairījies no nodokļu samaksas un vispār nav reģistrēts VID Zemgales reģionālajā nodaļā kā jebkādu nodokļu un arī akcīzes nodokļa maksātājs.

[5] Paskaidrojumos tiesai atbildētājs pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz šādiem argumentiem:

[5.1] no VID rīcībā esošās informācijas var konstatēt, ka pieteicējs ir pārvadājis un uzglabājis etilspirtu ar pazemināt stiprumu un pašizgatavotos alkoholiskos

dzērienus (2005.gada 1.un 2.jūnija, 7.septembra eksperta atzinums), tad atbilstoši likuma „Par akcīzes nodokli" 3.panta sestās daļas 4.punkta nosacījumiem pieteicējs ir vecis darbības ar akcīzes nodokli apliekamām precēm;

[5.2] pārbaudes laikā konstatēts, ka pieteicējs ir veicis likuma „Par akcīzes nodokli" 33.pantā minētās darbības, tad pieteicējs kļūst par akcīzes nodokļa maksātāju minētā likuma izpratnē. Tādējādi VID Zemgales reģionālā iestāde ir pamatoti aprēķinājusi papildu nomaksai budžetā pieteicējam akcīzes nodokli Ls 2469,97;

[5.3] pamatojoties uz likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta septīto daļu un desmito daļu, VID Zemgales reģionālā iestāde bija tiesīga izmantot no prokuratūras saņemto informāciju un ir pamatoti pieteicējam papildu nomaksai budžetā noteikusi akcīzes nodokli Ls 2469,97 un soda naudu Ls 2469,97;

[5.4] nav pamata pieteicēja argumentiem, ka VID rīcībā nav pierādījumu tam, ka konfiscētā prece ir apliekama ar akcīzes nodokli. Jelgavas rajona prokuratūra 2006.gada 30.janvārī informēja VID Zemgales reģionālo iestādi par pieteicējam konstatētajiem pārkāpumiem un norādījusi uz vainu pierādošajiem dokumentiem, kur norādīti arī veikto ekspertīžu rezultāti. Sūdzības izskatīšanas laikā atbilstoši likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 10.panta otrās daļas 2.punktam tika pieprasīti no prokuratūras pieteicējam konfiscētajam alkoholam veikto ekspertīžu ekspertu atzinumi. Jelgavas rajona prokuratūras sniegtā informācija (2006.gada 16.maija vēstule Nr.4/1027) apliecina, ka tiesību sargājošo iestāžu rīcībā VID veiktās pārbaudes laikā bija pieteicējam 2005.gada 20.aprīlī un 31.augustā konfiscēto akcīzes preču ekspertīzes atzinumi, kas apstiprina konkrētās preces atbilstību likuma „Par akcīzes nodokli" 3.panta sestās daļas 4.punktam.

[6] Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata, papildus paskaidrojot, ka konfiscētais alkoholu pircis savām vajadzībām un pats dzēris. Tāpat pieteicējs norādīja, ka savu vainu kriminālllietā ir atzinis.

[7] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos minētiem argumentiem.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un tāpēc noraidāms.

[9] APL 103.panta pirmajā daļā noteikts, ka administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta vai iestādes faktiskās rīcības tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros, kā arī privātpersonas publiski tiesisko pienākumu vai tiesību noskaidrošana un no publisko tiesību līguma izrietošo strīdu izskatīšana.

Atbilstoši APL 250.panta pirmajai daļai tiesa taisa spriedumu, pārbaudījusi, vai 1) administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus; 2) administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām un 3) administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības.

[10] Lietā konstatēti turpmāk norādītie apstākļi:

[10.1] Jelgavas rajona prokuratūras prokurore A.Kurpniece 2006.gada 30.janvārī pieņēma Prokurora priekšrakstu par sodu kriminālllietā Nr.112300-127-05.

Ar šo lēmumu tika konstatēts, ka pieteicējs ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta pirmajā daļā (lietas lapa 82-85).

Lēmumā konstatēts, ka ir pierādīts fakts, ka pieteicējs atkārtoti 2005.gada 20.aprīlī ap plkst.08.20 ar sev piederošo automašīnu „Nissan Sunny", valsts numurs */dzēsta valsts reģistrācijas numura zīme/*, Jelgavas rajona Ozolnieku novada, Cenu pagasta, Ānē, uz ceļa A-8 Rīga-Jelgava, bez izcelsmi apliecinošiem dokumentiem pārvadāja 19 litrus bezkrāsaina šķidruma – etilspirta (metanola) ar stiprumu (etilspirta saturu) 91% un 17.4 litrus bezkrāsaina šķīduma – pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 33,5%, bez akcīzes nodokļa markām. Līdz ar to, pieteicējs pārkāpa likumu „Par akcīzes nodokli" 27.panta pirmās daļas un 33.panta 3.daļas, kā arī „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 9.panta trešās daļas 1.punktu un 12.panta ceturto daļu.

Bez tam, pieteicējs no 2004.gada rudens, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā līdz 2005.gada 20.aprīlim, kad spirts un alkohols tika izņemts, bez akcīzes nodokļa markām, uzglabāja to Jelgavas rajona, Ozolnieku novada, Cenu pagasta, Ānē, garāžu kooperatīvā „Lielupe" izīrētajā garāžā */dzēsts numurs/* un konkrēti:

- 8,8 litrus pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 32,6%;
- 8,8 litrus pašizgatavota alkoholiska dzērienam stiprumu (etilspirta saturu) 32,5 %;
- 17,355 litrus pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 34,0%;
- 4,455 litrus pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 39,1%;
- 63 litrus rektificēta etilspirta ar stiprumu (etilspirta saturu) 95,7 %;
- 10 litrus rektificēta etilspirta ar stiprumu (etilspirta saturu) 92,5 %,

kā arī uzglabāja to Jelgavas rajona, Ozolnieku novada, Cenu pagasta, Anē, */dzēsta adrese/* garāžas ēkā un pagaidu māja, un konkrēti:

- 10 gab. 31,5 litrus tilpuma plastmasas kannas, kopumā 315 litrus rektificēta etilspirta ar stiprumu (etilspirta saturu) 96,0 %;
- 11,88 litrus pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 38,7%;
- 11,88 litrus pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 38,6%.

Līdz ar to pieteicējs pārkāpa likumu „Par akcīzes nodokli" 27.panta pirmās daļas un 33.panta trešās daļas, kā arī „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 9.panta trešās daļas pirmo punktu un 12.panta ceturto daļu.

Bez tam, atkārtoti, pēc 2005.gada 20.aprīļa, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrota laika, līdz 2005.gada 31.augustam, kad spirts un alkohols tika izņemts, pieteicējs bez LR akcīzes nodokļa markām, uzglabāja to Jelgavas rajona, Ozolnieku novada, Cenu pagasta, Ānē, garāžu kooperatīvā „Lielupe" izīrētajā garāžā */dzēsts numurs/* un konkrēti:

- 22,46 litrus etilspirta (etanola) ar stiprumu (etilspirta saturu) 93,8 %;
- 4,87 litrus etilspirta (etanola) ar stiprumu (etilspirta saturu) 91,8 %;
- 17,4 litrus pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 34,1%.

Līdz ar to pieteicējs pārkāpa likumu „Par akcīzes nodokli" 27.panta pirmās daļas un 33.panta trešās daļas, kā arī „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 9.panta trešās daļa pirmo punktu un 12.panta ceturto daļu.

Lēmumā konstatēts, ka pieteicējs savu vainu tam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā atzīst un izdarīto nožēlo.

[10.2] VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas Tematisko pārbaužu daļas galvenā nodokļu inspektore laika posmā no 2006.gada 15.februāra līdz 2006.gada 17.februārim veica pārbaudi par akcīzes nodokļu nomaksu. Pārbaudes rezultātā tika sagatavots audita pārskats Nr.54-2006-2/2. Audita pārskatā secināts, ka pieteicējs uzglabājis un pārvadājis alkoholiskos dzērienus bez akcīzes nodokļu markām un izcelsmi apliecinošiem dokumentiem (lietas lapa 30-34). Tika konstatēts, ka pieteicējs 2005.gada 20. aprīlī ap plkst.8.00 ar sev piederošo automašīnu Nissan Sunny (valsts reģistrācijas numurs */dzēsta valsts reģistrācijas numura zīme/*) Jelgavas rajonā, Ozolnieku novadā, Cenu pagasta, Ānē, uz ceļa A-8 Rīga-Jelgava, bez izcelsmi apliecinošiem dokumentiem pārvadāja 19 litrus bezkrāsaina šķidruma-etilspirta (metanola) ar stiprumu 91% un 17.4 litrus bezkrāsaina šķīduma – pašizgatavota alkoholiska dzēriena ar stiprumu (etilspirta saturu) 33.5% bez LR akcīzes nodokļa markām.

2005.gada 20.aprīlī kratīšanas laikā pieteicēja nomātajā garāžā, kas atrodas Jelgavas rajonā, Ozolnieku novadā, Cenu pagastā, Ānē, Auto ielā 3, garāžā */dzēsts numurs/* tika izņemts etilspirtu saturošs šķidrums:

- 8.8 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 32.6%;
- 8.8 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 32.5%;
- 17.355 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 34.0%;
- 4.455 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 39.10%;
- 63 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 95.7%;
- 10 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 92.5% bez LR akcīzes nodokļa markām.

2005.gada 20.aprīlī kratīšanas laikā pieteicēja mātes dzīves vietā Jelgavas rajonā, Ozolnieku novadā, cenu pagastā, Ānē, */dzēsta adrese/*, tika izņemts etilspirtu saturošs šķidrums :

- 315 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 96.0%;
- 11.88 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 38.7%;
- 11.88 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 38.6% bez LR akcīzes nodokļa markām.

2005.gada 31.augusta pieteicēja nomātajā garāžā, kas atrodas Jelgavas rajonā, Ozolnieku novadā, Cenu pagastā, Ānē garāžu kooperatīvā „Lielupe" garāžā */dzēsts numurs/* tika izņemts etilspirtu saturošs šķidrums:

- 22.46 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 93.8%;
- 4.87 litri ar stiprumu (etilspirta saturs) 91.8%;
- 17.4 litri ar stiprumu (etlspirta saturs) 34.10% bez LR akcīzes nodokļa markām.

[10.3] VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas vadītāja 2006.gada 17.februārī pieņēma lēmumu Nr.13.04.01-38/1, ar kuru uzlika pieteicējam pienākumu iemaksāt valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa summu Ls 2469.97 apmērā un soda naudu Ls 2469.97 apmērā. Lēmumā konstatēts, ka pieteicējs pārvadāja un uzglabāja bez izcelsmi apliecinošiem dokumentiem alkoholiskos dzērienus, kas nav marķēti ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļu markām (lietas lapa 27-29).

[10.4] Ar 2006.gada 3.aprīļa VID Zemgales reģionālās iestādes direktora lēmumu Nr.01-10.02/76 tika atstāts negrozīts VID Zemgales reģionālās iestādes Jelgavas nodaļas vadītājas D.Platones 2006.gada 17.februāra lēmums Nr.13.04.01-38/1 (lietas lapa 23-25).

[11] Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par to vai pieteicēja veiktās darbības var tikt kvalificētas kā likuma „Par akcīzes nodokli" pārkāpums un vai pieteicējs ir šī likuma subjekts.

[12] Tiesa, pārbaudot to, vai pieņemot Lēmumu, ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi, būtiskus pārkāpumus nekonstatē.

Pieteicējs savā pieteikumā tiesai norāda, ka nav saprotama audita veikšanas pamatotība, jo audita veikšanas pamatojums ir nolēmums krimināllietā.

No lietas materiāliem izriet, ka 2006.gada 7.februārī VID Zemgales reģionālā iestāde pieņēma lēmumu Nr. 01-12.20/6 par akcīzes nodokļa audita veikšanu (lietas lapa 72), kuru nosūtīja pieteicējam. Lēmumā norādīts, ka audits tiks veikts saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 18.panta 10.punktu un likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 5.panta otrās daļas 4.punktu. Savukārt, Audita pārskatā Nr.54-2006-2/2 norādīts, ka audits veikts pamatojoties uz likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 5.panta otrās daļas 4.punktu un 10.panta pirmo daļu, likuma „Par akcīzes nodokli" 12.pantu, 33.panta piekto un septīto daļu (lietas lapa 30-34).

Tiesa konstatē, ka atbildētājs Lēmumā ir norādījis, ka audita pārbaude pieteicējam veikta saskaņā ar likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 5.panta otrās daļas 4.punktu un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 17.pantu un 18.panta otro, ceturto un desmito daļu. Tāpat atbildētājs ir norādījis, ka saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta desmito daļu, VID Zemgales reģionālā iestāde bija tiesīga izmantot no prokuratūras saņemto informāciju un uzsākt auditu.

Tiesa konstatē, ka normās, uz kurām atsaucies atbildētājs, *ekspresis verbis* nav ietverts pamatojums audita uzsākšanai – nolēmums krimināllietā. Taču no normām izriet, ka VID uzdevums ir nodrošināt valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu, tātad arī akcīzes nodokļa iekasēšanu. Lai šo uzdevumu realizētu, VID ir tiesīgs veikt auditu par nodokļu un nodevu maksāšanas pareizību un atbilstību normatīvajiem aktiem ikvienā gadījumā, it sevišķi, ja pastāv pamatotas šaubas par nodokļus regulējošo normu pārkāpumiem.

Saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta desmito daļu, ja cita valsts iestāde, nevis Valsts ieņēmumu dienests, atbilstoši savai kompetencei konstatē, ka persona ir veikusi šā panta septītajā vai astotajā daļā minētās darbības, šī valsts iestāde par to rakstveidā informē (ne vēlāk kā triju darbdienu laikā) Valsts ieņēmumu dienestu. Valsts ieņēmumu dienests piedzen nodokli un soda naudu.

No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējs tika saukts pie krimināltatbildības pēc Krimināllikuma 221.panta pirmās daļas (lietas lapa 39-42). Prokuratūra informēja VID par pieņemot nolēmumu un VID bija pienākums uzsākt audita procedūru, lai aprēķinātu piedzenamo nodokli un soda naudu.

Pamatojoties uz iepriekš teikto tiesa secina, ka Lēmumā norādītais pamatojums audita veikšanai ir tiesisks un pamatots.

[13] Tiesa konstatē, ka pieteicējs ir ar Jelgavas rajona prokuratūras prokurores 2006.gada 30.janvāra lēmumu ir atzīts par vainīgu noziedzīgā nodarījumā pēc Krimināllikuma 221.panta pirmās daļas (lietas lapa 39-42). No lēmuma izriet, ka

pieteicējs savu vainu ir atzinis un izdarīto nožēlo. Lēmums ir stājies spēkā un nav ticis pārsūdzēts.

Arī tiesas sēdē pieteicējs apliecināja, ka savu vainu izdarītajā noziedzīgā nodarījuma atzīst.

Saskaņā ar Krimināllikuma *(redakcija, kas bija spēkā no 2005.gada 11.janvāra)* 221.panta pirmo daļu, par spirta vai alkoholisko dzērienu uzglabāšanas vai pārvadāšanas noteikumu pārkāpšanu, ja šīs darbības izdarītas atkārtoti gada laikā, soda ar arestu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz piecdesmit minimālajām mēnešalgām.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja pārvadātie un uzglabātie alkoholiskie dzērieni un spirts saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir apliekamas ar akcīzes nodokli.

Ar akcīzes nodokli apliekamie objekti uzskaitīti likuma „Par akcīzes nodokli alkoholiskajiem dzērieniem" *(sprieduma tekstā normatīvie akti norādīti redakcijā, kura bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas brīdī)* 3.pantā. Minētā panta pirmās daļas 5.punktā ar nodokli apliekamais objekts norādīts „pārējie alkoholiskie dzērieni". Vienlaikus likuma 3.panta sestajā daļā ir skaidrots, kas tiek uzskatīti par pārējiem alkoholiskiem dzērieniem –

1) spirts — produkts, kas tiek klasificēts Kombinētās nomenklatūras 2207., 2208 90 91 0. un 2208 90 99 0.preču pozīcijā;

2) produkti, kuri tiek klasificēti Kombinētās nomenklatūras 2208.preču pozīcijā un kuros faktiskais spirta daudzums pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, izņemot spirtu;

3) produkti, kuri tiek klasificēti Kombinētās nomenklatūras 2204., 2205. un 2206.preču pozīcijā un kuros faktiskais spirta daudzums pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, bet kuri neatbilst šā panta trešajā, ceturtajā un piektajā daļā minētajiem nosacījumiem;

4) jebkuri citi pārtikas produkti, kuros faktiskā spirta daudzums pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, izņemot tos, kuri minēti šā panta otrajā, trešajā, ceturtajā un piektajā daļā un šīs daļas 1., 2. un 3.punktā.

No lietas materiāliem secināms, ka pieteicēja tika atrasti alkoholiskie dzērieni, kuros spirta daudzums vairākkārtīgi pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, līdz ar to secināms, ka minētie dzērieni uzskatāmi par „pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem" likuma „Par akcīzes nodokli alkoholiskajiem dzērieniem" izpratnē, līdz ar ko atzīstami par akcīzes nodokļa objektiem.

Pieteicējs savā pieteikumā tiesai norāda, ka nav konstatēts, vai pārvadātie produkti ir alkoholiskie dzērieni vai tas bija tehniskais šķidrums uz metilspirta bāzes, kurš izmantojams logu mazgāšanai. Taču tiesas sēdē pieteicējs apgalvoja, ka alkoholiskos dzērienus vedis savām vajadzībām un pats dzēris.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka pieteicējs tiesas sēdē pats ir atzinis, ka alkoholiskie dzērieni tika domāti dzeršanai, tātad nonākot pretrunā ar pieteikumā izteikto argumentu, ka pastāv šaubas par alkoholisko dzērienu atbilstību pārtikas produktam. Tiesa apšauba iespēju, ka pieteicējs dzeršanai būtu izmantojis alkoholiskos dzērienus, kuri domāti, piemēram, logu mazgāšanai. Tāpat no ekspertu atzinumiem izriet, ka ekspertīzei izņemtajās pudelēs atradies pašizgatavots alkoholisks dzēriens, kas izgatavots no etilspirta un ūdens (lietas lapa 89-95). Atsauce uz prokuratūras rīcībā esošo informāciju un konstatētajiem faktiem ir norādīta gan Audita pārskatā, gan Lēmumā.

Pamatojoties uz iepriekš teikto tiesa secina, ka pieteicējs ir uzglabājis un pārvadājis alkoholiskos dzērienus, kas atbilst likuma „Par akcīzes nodokli" 3.panta sestajai daļai.

[14] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka nepiekrīt iestādes argumentam, par to, ka pieteicējs ir nodokļu maksātājs. Pieteicējs nav reģistrēts VID Zemgales reģionālajā nodaļā kā jebkādu nodokļu arī akcīzes nodokļu maksātājs, tāpēc nav pamata piemērot likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta septīto daļu, jo atbildība tajā pantā ir paredzēta personām, kas ir akcīzes nodokļu maksātāji šī likuma izpratnē un veic darbības ar akcīzes precēm.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 1.panta ceturto punktu, nodokļu maksātāji – Latvijas Republikas vai ārvalstu fiziskās un juridiskās personas un uz līguma vai norunas pamata izveidotas šādu personu grupas vai to pārstāvji, kas veic ar nodokli apliekamas darbības vai kam tiek garantēts ienākums nākotnē. Konkrētā nodokļa objekts un maksātāju loks tiek noteikts katra konkrētā nodokļa likumā. (..).

Izvērtējot minēto normu tiesa secina, ka nodokļu maksātājs ir persona, kura veic ar nodokli apliekamas darbības, neatkarīgi no tā, vai persona ir reģistrēta kā nodokļu maksātājs, vai nav.

Saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 7.panta, nodokļu maksātāji ir

1) importētājs;

2) noliktavas turētājs šajā likumā noteiktajos gadījumos;

3) apstiprināts tirgotājs, neapstiprināts tirgotājs, pārsūtītājtirgotājs vai nodokļa maksātāja pārstāvis šajā likumā noteiktajos gadījumos;

4) persona, kas Latvijas Republikā ieved vai saņem no citas dalībvalsts akcīzes preces, kuras jau laistas brīvā apgrozījumā citā dalībvalstī;

5) citas personas saskaņā ar šo likumu.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs neatbilst likuma „Par akcīzes nodokli" 7.panta 1.-4.punktam minētajiem kritērijiem. Līdz ar to jākonstatē, ko likumdevējs ir paredzējis ar jēdzienu - „cita persona", un vai pieteicējs var tikt uzskatīts kā „cita persona" likuma „Par akcīzes nodokli" izpratnē.

Saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta otro daļu Latvijas Republikā aizliegts ražot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus.

Tā paša panta septītā daļa paredz, ja persona veic jebkuras darbības ar akcīzes precēm, neievērojot šā likuma noteikumus (tajā skaitā veic akcīzes preču nedeklarētu vai citādu ievešanu valstī, neievērojot normatīvajos aktos noteikto ievešanas kārtību vai neizpildot attiecīgās muitas procedūras, veic akcīzes preču nereģistrētu vai citādu ražošanu, neievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību, kādā atļauts ražot akcīzes preces, veic jebkuras citas darbības ar akcīzes precēm, par kurām nav samaksāts nodoklis vai nav iesniegts šajā likumā noteiktais nodrošinājums vai kuras nav marķētas ar akcīzes nodokļa markām saskaņā ar šo likumu), Valsts ieņēmumu dienests bezstrīda kārtībā piedzen valsts budžetā atbilstoši šajā likumā noteiktajām nodokļa likmēm nesamaksātās nodokļa summas un soda naudu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

Izvērtējot minētās normas kopsakarā tiesa secina, ka likumdevējs ar jēdzienu „citas personas" ir paredzējis, ka akcīzes nodokli maksā visas personas, kuras veic nelikumīgas darbības ar akcīzes precēm, tātad arī tās personas, kuras nav likumā noteiktajā kārtībā reģistrējušās kā akcīzes nodokļu maksātāji. Līdz ar to nav pamatots

pieteicēja arguments, ka akcīzes nodokli maksā tikai personas, kas ir reģistrētas VID kā akcīzes nodokļu maksātāji.

Taču, lai piemērotu pienākumu maksāt akcīzes nodokli un soda naudu, ir jāiestājas visiem likumā minētiem nosacījumiem un proti:

1. ir jākonstatē nelikumīgas darbības,
2. kas veiktas ar akcīzes precēm.

Tiesa jau iepriekš konstatēja, ka pieteicējs ir veicis nelikumīgas darbības ar alkoholu, kas atbilst likuma „Par akcīzes nodokli" 3.panta sestajai daļai.

Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicējs atbilst likuma „Par akcīzes nodokli" 7.panta piektajā punktā noteiktai „citas personas" definīcijai un tā pienākums ir maksāt akcīzes nodokli un uzrēķināto soda naudu.

[15] Pieteicējs savā pieteikumā norāda, ka VID nevarēja piemērot administratīvo sodu, jo pieteicējs ir saņēmis krimināls odu.

Tiesa atzīst, ka krimināls ods neizslēdz nodokļa aprēķina un soda naudas noteikšanu. Pieteicējs nav administratīvi sodīts par to pašu pārkāpumu un tam nav uzlikts administratīvais sods. Pieteicējam ir uzlikts pienākums samaksāt soda naudu par akcizēto preču pretlikumīgu izmantošanu. Saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piekto daļu, akcīzes preču konfiskācija par šā likuma vai citu normatīvo aktu pārkāpumiem vai citu normatīvo aktu piemērošana attiecībā uz pārkāpumiem akcīzes preču apritē neatbrīvo konkrēto personu no saistībām samaksāt nodokli saskaņā ar šo likumu un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām".

Tiesa atzīst, ka šai normai ir sodošs raksturs, taču tā ir piemērojama par nodokļu regulējošo tiesību normu pārkāpumu un nav uzskatāma par administratīvo sodu. Tā kā pieteicējs pārkāpa likuma „Par akcīzes nodokli" noteikumus, uzliktā soda nauda uzskatāma par tiesisku, neskatoties uz to, ka pieteicējs ir sodīts ar krimināls odu.

Pamatojoties uz iepriekš teikto tiesa secina, ka atbildētājs pareizi ir piemērojis tiesību normas un uzlicis pienākumu samaksāt valsts budžetā gan aprēķināto akcīzes nodokli, gan soda naudu.

[16] Izvērtējot Lēmuma atbilstību Administratīvā procesa likuma prasībām, tiesa konstatē, ka Lēmums atbilst normatīvo aktu prasībām, ir pamatots un pietiekami izvērtēts. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa nonāk pie secinājuma, ka Lēmums ir tiesisks administratīvais akts un nav atceļams, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Noraidīt *I.O.* pieteikuma par Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2006.gada 22.maija lēmuma Nr.19/14078 atcelšanu**.**

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) Dz.Amerika

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
Tiesnese Dz.Amerika
Rīgā, 2007.gada 6.decembrī